

PEST. I. félv.

14. szám.

April 6. 1865.

Megjelenik e lap minden héten egyszer, csütörtökön. Az előfizetési pénzeket, valamint a lapba szánt kéziratokat a Sz.-István-Társulat igazgatóságához kérjük intéztetni.

Előfizetési ár: helyben félfévre 1 forint 31 kr., egész évre 2 forint 62 kr.; vidékre félfévre 1ft 66 kr., egész évre 3 ft 32 kr.

A pályázatok beigatásaért tíz sorig minden egyszeri fölvetéért 1 frt, tíz soron fölül, egyszeri közlésért 2 frt, ha többször közöltetik, 1 forint 50 krajczár számitatik.

Esterházy Miklós.

Született 1583. meghalt 1645.

Azon ünnepelt férfiak között, kiknek arcképet és életírását t. olvasóinknak bemutattuk, méltó helyet foglal el Esterházy Miklós is. A nagyhirű Esterházy nemzetségből származván, hatvanhárom éves földi pályáját Isten dicsőségének, hazája boldogságának szentelte, és messzeható törekvései az igaznak és jónak előmozdításában, fáradhatatlan munkássága a hitélet terjesztésében, önfeláldozással határos odaadása a bel- és külviszályok által hányatottszerencsétlen hazája jobb sorsának kiküzdésében, Istennek áldását s az utókor háláját érdemelték ki feledhetlen emlékére.

Valóban Esterházy Miklós életét olvasva látja csak át a magyar ember, mennyi hálával tartozik a Gondviselőnek, ki a legnagyobb veszély közepette mindenkor adott nagy embereket, kik üldözött hazánkat a veszély hullámaiból szerencsésen révpartra vezették. — Azon időben, midőn Esterházy Miklós élete kezdődött, már Magyaror-

szágba is átszivárgott az új hit, a reformatió, mely a szomszéd Németországból származván, valamint ott, úgy nálunk is pártviszályt, meghasonlást okozott,

még a családi szentélyekben is. Miklós szülei szintén protestánsok voltak, de gyermeköknek jó, tudományosnevelést ohajtván adni, azt a jezsuiták nagyhirű vezetése alá küldték előbb Nagyszombatba, aztán Sellyére. Itt az ifju Miklós fogékony lelke, élénken ragadtatván meg a kath. vallás által, lemondott a protestantizmusról, s tizenkilenc éves korában apái hitére tért vissza. —

Az ifju ezen lépését a protestáns atya roszalta. Inté, kérte, fenyegette fiát, hogy megkezdett ösvényéről letérlje; de nem sikerült. Ekkor a felbőszült szülő káromló szavakkal illette őt, s nem csak házától üzte el, hanem vagyonából is

kitagadta. — De mindez nem volt képes őt vallásos hitében megingatni, s édes lemondással vette vállaira a szenvedés keresztjét, de hitéről le nem mondott. Az atyai

házból kitagadtatva] levén, idegen földre menekült, s Illésházy Istvánnál települt le Lengyelországban. Itt is sok kísértésnek volt kitéve kath meggyőződése; de azt meg nem tagadta soha.

Sőt első nejét Derzsffy Orsolyát, ki Miklósunkat kezével és roppant birtokával megkínálta, csak oly föltétel alatt vette nőül, ha a kath. hitre tér, mi meg is történt. Életének változhatlan célja lett most Magyarország szabadulása a török iga alól. A török ez időben roppantul pusztítá hazánkat. Erdély legnagyobb része, Buda, Esztergom, Eger és más várak és városok a félhold uralma alatt voltak. Ha nem ébred a magyar, el kell vala vesznie. — És e szomorú időben Esterházy Miklóst az 1613-diki pozsonyi országgyűlés Linzbe küldötte, hol az osztrák tartományok rendei épen gyűléseztek, ezeket és a fejedelmet ragyogó ékesszólása által nemzetünk iránti részvétre és tiszteletre ragadta. A Bethlen Gábor-féle viszályok alatt örökön hű maradt koronás királya és hazájának alkotmányos törvényeihez, s minden áron oda működött, hogy a cseh protestánsokkal és törökökkel összeszövetkezett Bethlen Gábort békés hangulatra bírja.

De Bethlen a nagy hazafiban szándékainak elenségét látván, boszúból Esterházy Miklós jószágait elszedte és felgyújtotta. Egy alkalommal, a törökök és tatárok tömérdek keresztény foglyot fűzve rabszijra, azt Törökországba akarták vinni. Esterházy

ekkor épen Ujvár kapitánya levén, a visszavonulókat megleste, a Nyitra folyóról leszedette a hidat előlük, háromnap kemény ütközetben a törököket semmivé tette, s a keresztény foglyokat kiszabadította.

Harcias vitézségének sok és nagy példát adta ő, s élete viszontagságai méltán szolgálhatnak példányképpül minden jó hazafi előtt. Szerette a hazát, s vérét életét kész volt bármely pillanatban nemzete jóléteért feláldozni. De szerette a becsületességet is, ezen ő, magyar tulajdont, melyet apáinkban oly méltán kell csodálnunk. Ajtatos, jámbor gyermeke volt a kath. egyháznak, s a nagyszombati gyönyörű templom, a kis mártóni kolostor és sz. egyház, a jószágain épített gyönyörű templomok, kápolnák eléggé hirdetik szive jámborságát.

Szeretett az Istennek szolgálni, s udvari emberei, eselédjei látták őt a házi kápolnában naponként sz. misét hallgatva térdepelni, sz. áldozásokra járni, s a prédikációkat tanulékony figyelemmel kísérni. A tudományosság emelésére sokat tett, ő maga is igen tanult ember levén, a Thurzókat és Nádasdyt a kath. hitre térítette. Jó atya volt, gyermekének adott intelmei, mint első sz. királyunknak Imre fiához írt oktatásai a hit és bölcsesség örök bizonyítványai maradnak.

A ki az Istent és hazáját oly forrón szerette, méltó, hogy az utódok emlékében örökre éljen!

Z o v á n y i.

I s t e n k e z e.

(Igaz történet.)

Hogy ne hagyják valahogy a mult farsangot eszerben,
Vigassággal megtölték a koresmát Demecserben.
S hogy a begyült vigasságnak embere is legyen,
Tanyát üttek a vidádók, számra huszonnégyen.

Jár a kancsó kézről-kézre ... zúg a „dinom-danom.“ —
„Ez az élet, ha élet kell e bitvány világon!“
„Kedvre fiúk!“ — rikkant közbe, nagy szilajon Pálos —
„A farsangon a pohár is ugy dukál, ha páros!“

Cseng a pohár! ... s vagyonörölő torkon foly a nedve.
A mint látszik bodorul is Pálosnak a kedve,
Jó kedvében félvállról a „fütytöt“ csak ugy hányja,
Mit bánja ő, hogy a „fütytért“ mérgeződik Kánya.

Hogy a parázs föllobbanjon, egy kis olaj kell csak,
S ha ráomlik, Kánya mérge, sziporkázva felesap. —
A parázsra rá is önté Pálos az olajt már,
Kánya szemére lobbantva, hogy ő csak „fullajtár!“

Mintha ágyu lökte volna Kányát a középre, ...
„Karra velem, erre, arra ... pulyalelkű férge!“ —
S karra mennek, ... hanem ... földre zuhan Kánya,
S mint halottat, ott siratja: neje, fia, s lánya! —

Híre fut e balesetnek; ... s ott terem a hadnagy.
„Pálos Janesi!, mert megölted Kánya Andort, rab vagy!“
El is vitték Pálos Janesit, el a vármegyére,
Hol az igazságnak keze annyi gazt elére. —

A vakságon kívül talán más baja is támadt,
Szemre, főre, s erszényre nem néző igazságnak? ...
Vagy a fontja már neki is ide oda billen? ...
De tán erről szót ejteni most már nem is illem!?

Ugy volt biz az, ... ötöd napra haza került Pálos,
— A min aztán eltűnődött, bíró, és plebános —
S hogy az egész falu lássa az ő hazajöttét,
„Széna-hozni“ rétre futtat megjöttékor tüstént. —

Meg is rakta a szekeret, csak lekötni kéne; —
Hogy, s hogyan nem? ... ez a dolog most nehezen mène.
Haragjában nagyot ránt a rudaló kötélén,
Kötél szakad ... ő lebukik, s szörnyet hal a réten. —

Híre fut e balesetnek ... s újra ott a hadnagy.
„Pálos Janesi, bizony, bizony, te nem vélt halott vagy! ...
„Polyva gyanánt bántál ember-társad életével,
S a hol nem is vélted az Ur szent keze ott ért el.“ —

Csintalan Alajos.

A munka = arany.

István bácsitól.

„Az idők igen mostohák!“ e panaszt napjainkban legsűrűbben halljuk, s pedig gyakran csüggedező, majdnem kétségbeeső felebarátaink által fájdalmasan hangoztatni.

Tagadhatlan, hogy az életgondok ez élet legterhesebb, legkeserveesebb keresztjei, melyeket a kedvezőtlen körülmények olykor csaknem elviselhetlenekké nehezítenek. S nincs ember — miután mindnyájan gyarló teremtmények vagyunk — kit az életgondok meg nem törhetnének. Ezt igazolta isteni Megváltónk is azon nagy gondossága- és gyöngéd figyelmével, melylyel a szegény ügyefogyottak sorsát lelkünkre kötötte. De az emberi irgalmasság támogatását jogosan csak is a tehetlenek vehetik igénybe; míg az emberi méltóság iránti tisztelet és saját becsérzetünk oda utal minket, hogy „Istennel, észszel, szorgalommal boldoguljunk.“

A mostoha idők enyhítését jobban eszközölhetik a helyes, gyakorlati életelvek, mint a bár pazarkézzel szélnek szórt alamizna. A mennyire lehet, a panaszkodókkal el kell hitetni, tökéletes meggyőződésökké érlelni azon isteni törvényt, mely szerint mindnyájan munkára teremtettünk, s hogy a földi, majdan sirontuli boldogságunk is a világ és élet Ura által munkához van kötve.

Korunk egyik kárhuzatos tévelyge, hogy a felsőbb osztályok épen az Isten legfőbb adományaival kérkedők között igen sokan azon oktalan nézetben vannak, hogy ők munkamentesek csak az alsóbb osztálybeliek kénytelenek, ki ilyen, ki amolyan munkával foglalkozni, és szükségüket fedezni; s ezen ugynevezett munka-kiváltságosok tétlenségét három módon is igen irgalmatlanul boszulja meg az örök igazság, t. i. a tétlenség nem haladván, a kortól elmaradnak, s így jólétüket kockáztatják. Ússük fel a betáblázási jegyzőkönyveket, s bámulandó nagy adóssági összegekről fogunk hitelesen értesítettetni, melyek a tétlenség kiváltságosokat tönkre teszik; — és pedig annál bizonyosabban, mivel a tétlenség minden gonoszra rávezet, s így a munkakerülőt a jóérköles utjától eltántorítja, s természetesen magától a legszentebbtől is elszakasztja, majd unalomból is a világ zavarására bódítja, minek ismét oly gyászos következményei vannak, hogy a legfelsőbbek által — mint kikre támaszkodni nem lehet — megvettetnek, s az alsóbb osztályoktól, miután nem becsültethetnek, mint méltatlanul urkodók, gyűlöltetnek. . . . Az olyan vagyonos és

ur, ki maga is tevékeny, munkakedvelő, például egy Széchényi és nagy becsben álló számos ügyfelei, példájokkal is a közjónak nagy szolgálatot tesznek, s azért legislegnagyobb tisztelettel áldatnak.

Korunknak idevágó második nagy tévelyge pedig az, hogy a munkás osztály a dolgot nyügnek, életterbének nézi, azért is azt, ha csak lehet kerüli, vagy csak kelleetlenül, terv- és kitartás nélkül dolgozik, s így munkája nem csak szaporátlan, sőt igen gyakran haszontalan is.

E kettős kor-tévelynek főoka a vallástalanságban rejlik. Csak a vallásosság ébreszti azon tiszta meggyőződést: hogy Isten előtt mindnyájan egyformák vagyunk, mindnyájan — szegény és gazdag — arra rendeltettünk, hogy Istennek szolgáljunk és üdvözüljünk; s így mindnyájan tevékeny életre, munkára köteleztettünk, melyet kinekkinek állapota megszab; földeríti előttünk azon igazságot, hogy a munkásság nélküli élet, henye élet, bünös élet: mert így Istentől nyert képességünket illően nem gyümölcösztetjük, s ránk bízott kötelmeinket magunk és mások kárával elhanyagoljuk; s azon igazságot is feltünteti, hogy csak a tevékeny s észszerűleg munkás élet, tehát a jó, tervszerű és szorgalmas munka mellett szerezhetünk nyugodt lelkismeretet, becsületet s jólétet itt, s érdemlett jutalmat a siron tul. A munka valóban = arany.

A vallásosság a munkásságot erényül, a jóra való röstséget főbünül ismertetvén: természetesen a vallásos ember munkakedvelő leszen. S e rövid elmélkedés is mutatja, hogy az életben minden szoros összeköttetésben van a vallással, ép úgy mint a hitvallás főtárgyával az Uristennel, mint az ég és föld teremtője és főtartó Urával. Ebből ismét az következik, hogy mindazon népboldogítók, kik az anyagi világ fejlődését eszközölő munkát, vallás nélkül akarják boldogítóvá tenni, szerfölött esalatkoznak, mert a munkás osztály csak akkor fog szívesen, nyugodtan dolgozni, ha a csekély munkadíj mellett arról fog meggyőződni, hogy ő készséges fáradozásával Istennek is kedvében jár, ki a legigazabb Atya, s egykoron mindenkinek megfizet érdeme szerint.

Hogy hosszak ne legyünk, röviden csak azt mondjuk, hogy a munkásság a boldogságnak ugyan főtényezője, de hogy az észszerű, hozzánk illő legyen, kell, hogy a munkát vallásosság vezesse.

A faragó és fia.

— Életkép. —

Az alföldön, különösen Szeged környékén, faragónak nevezik azon ügyes kézművest, ki egy közönséges polgárházat egész a lakatos munkáig képes elkészíteni.

Egy ily faragóval ismerkedtem meg néhány év előtt az alföldön, kit nekem mint ügyes építőmestert ajánlottak. Midőn a készítenő épületről beszélgettem vele, oly szakértőleg vázolta

előttem a tervezett épületet, hogy egész bizalmamat megnyeré, s az alkut csakhamar megkötöttük.

Az építés folytán gyakran beszélgetésbe eredtem az értelmes faragóval, ki családjáról igen örömet beszélgetett. A többi közt egyszer így sohajtott fel:

— Biz alig hittem én — uram — ezelőtt husz évvel, hogy

még boldog esaládapa is válhatik belőlem; esakis a jó Isten esodálatos gondoskodásának köszönöm, hogy egy jó tanácsadóra akadtam, ki idején megállított az örvény szélén.

Ezen utóbbi szavakat némileg szomorú hangon mondá, mi azt gyanítottam velem, hogy ifjúkorában sok kísértésen kellett átesnie.

— Talán hamar árvaságra jutott; kérdém tőle, mert kíváncsi voltam tudni, mily utakon jutott egyszerű pórfiu létére mesterségében ennyi ügyességre?

— Elég korán ért biz engem az árvaság, uram, mert alig nyolcz éves voltam, mikor apám elhalt; hanem ez másokkal is gyakran megtörténik. Nagyobb volt az annál, hogy a nyomorúság mellett még jó név sem maradt reám róla; pedig a világ a fáról szokta megítélni a gyümölcsöt.

— Nem mindig igazán — mondám neki vigasztalólag — hisz önben sem valósult a közmondás.

— Legyen hála érte a jó Istennek; de hogy gyermekeimen se valósuljon, örökségben hagyom nekik ifjúságom történetét. Nagyobbik fiam olvasgatja is már olykor jegyzetemet, mert idejében kell övni a fiatalságot a rosztól, ha vesztére hagyni nem akarjuk.

— Hogy-hogy? — kérdém tőle — talán írásba foglalta élettörténetét?

— Igen, uram, mert azt gondoltam, hátha Isten korán kiszólít ez életből? Legalább holtom után is hallják fiaim inté szavaimat.

— Ez szép gondolkodás — mondám neki — még kíváncsivá tesz engemet is élettörténetére.

— Ha felhasználhatná azt, uram, mások okulására is, szívesen átadom a legelső alkalommal — mondá szerényen a faragó.

— Elvárom ígéretét — mondám neki, — s ezzel másra fordítottuk a beszélgetést.

Másnap egy jól bekötött könyvet nyújtott át a faragó kezembe. Azonnal lapozgatni kezdtem benne, s várakozásomban nem esalódtam, mert a köznép fiainak egy kiváló példányát ismertem föl a jegyzetek írójában.

Szabadságomban állván a könyvben foglaltakat tetszésem szerint használni, kijegyeztem abból a következőket, azon reményben, hogy nem csak érdekes, de tanulságos dolgot is közölök a szíves olvasóval.

* * *

A legrégebbi, mire visszaemlékezem kiskoromból, az, hogy a Tisza partján egy új házban laktunk. Hat éves koromig elég vigan folytak le napjaim; reggeltől estig az utzagyermekekkel barangoltam, s csak enni s aludni mentem haza. De e vidor időtöltést egy szomorú eset szakította meg. Volt egy négy éves hugom, ki mint árnyék, minden játékban velem volt. Ha a Tisza szélére mentünk, ő huzta a forgácsból készült hajót, én meg kormányoztam. Ha néha nem akarták a pajtasok őt a játékba befogadni, inkább én sem játszottam. Nagyon szerettük egymást, s mivel én két évvel idősebb voltam, anyám egészen reám merte őt bízni. Apánk, ki faragó volt, nem sokat gondolt velünk; hertenkint csak szombaton este jött elő a munkából, de volt ám másnap dinom-dánom. A faragólegények eljöttek fizetésükért; a gazdák, kiknek házat épített, nálunk adtak áldomást, s még muzsika is szólt ilyenkor. Néha azonban vasárnap este apám jött haza muzsikaszó mellett; ilyenkor anyámnak vacsorát kellett készíteni a czimborák számára. Apám nagyon haragudott, ha ilyenkor körülötte ténferegünk; pedig hát nem alhattunk a nagy lármá miatt. Egyszer hugom épen előtte ment el, apám meg-

tántorodott benne s haragjában úgy dobta szegényt a sarokba, hogy meg sem mozcizant. Mire anyám megtudta a dolgot, szegény kis hugom már a végsőt lehelte s éjjélre meg is halt.

Tulajdonképen én még fel sem fogtam akkor, mi okozta kis hugom halálát; de ezen eset óta mindig félelem szállott meg, ha apám czimboráit valahol megláttam.

Ezen szomorú eset után nemsokára arról tanakodtak egy este szülőim, hogy mesterségre adjanak. Anyám egyáltalán azt akarta, hogy előbb iskolába járjak; apám ellenezte.

— Minek az az iskola — mondá haragosan — én egy betűt sem ismerek egy vakarításra sem áll rá a kezem; mégis szeretném látni, melyik írástudó faragó épít különb házat vagy malmot nálamnál?

Mig eképen tanakodtak néhány napig, egy vidéki ember jött hozzánk, s említette, hogy a k-i uraság egy száraz-malmot akar csináltatni, izenje meg — úgy mond — ha ráér-e fölvalálni. Apám azt felelte neki, hogy e héten sürgetős munkája van, de vasárnap maga megy el a dologról értekezni. Anyám váltig unszolta, hogy legalább irasson egy levelet az uraságnak, de apám rá nem hallgatott. — Egyik társa értesült a vállalatról, és sietett írásban ajánlani magát az uraságnál. — Jövő hétfőn apám bosszusan jött meg az uraságtól, mert a munkát már más vállalta fel.

Anyám ebből azon tanulságot merítette, hogy a jó faragónak az írási képesség okvetlen szükséges, és apámnak kijelenté, hogy még azon héten bead az iskolába. Apám ezuttal nem ellenzette anyám szándékát; így lettem én iskolásgyermekké. — A tanulás kezdetben lassan haladt; de a második évben már a legjobb tanulók között ültem. Tanítóm azon volt, hogy ki ne fogjanak még egy évig keze alól; különösen az öreg minoritátya, ki bennünket a vallásra oktatótt, elvitt magával sokszor iskola után szobájába, hol képekönyveket nézegettem, s néha olvastam is föl előtte szép kis történeteket.

Egy ily alkalommal történt, hogy midőn későn haza értem, az utezaajtót bezárva találtam. Zörgettem sokáig, de senki sem eresztett be. Végre szomszédunk kis leánya odajött s behívott hozzám. Anyja leültetett s azt mondá, hogy anyámat hirtelen elhitták hazulról, várjam meg náluk, míg visszajő.

Már késő este volt, de anyám csak nem jött meg. A szomszédgyermekék vacsorát kaptak, engemet is közből ültetett a jó szomszédasszony. Edegettünk vidoran; egyszer kutyaugatást hallottunk; kimentek megnézni, kire ugat a kutya, s csakhamar édesanyám nyitotta be az ajtót. Mindjárt azt kérdeztem tőle, hol járt; de ő felelet helyett keserves zokogásra fakadt, s mikor kisértta magát, így sohajtott fel: „Szegény gyermek, nincs többé apád!”

Én elbámultam ezen érthetlen szavakra, s kérdeztem elémülve: mi lelte édes apámat?

— Leesett az állásról, a hol dolgozott és szörnyet halt, mondá anyám siralmas hangon.

Erre mintha kést ütöttek volna szívembe, elmémultam; végre sirva fakadtam, mint a jó szomszédasszony és gyermekei. Hogy mentem haza, maig sem tudom; csak arról emlékszem, hogy másnap anyám elvezetett a kórházba, hol a pap beszeneltelte apám koporsóját s ketten kikésértük a temetőbe.

Házunkat még azon héten eldobolták, mert apám igen sok adósságot csinált a koresmákbau, s így minden nélkül maradtunk. A jó öreg minorita, meghallván szerenésétlenségünket, magához hivatta anyámat velem együtt. Kérdezett, minő mesterségre volna kedvem? Én apám mesterségét választottam, s anyám sem ellenzette választásomat.

— Jól van, fiam, mondá a jó öreg, ha kedved van reá, azon uton is derék ember válhatik belőled. Majd beszélek én az építőmesterrel, s gondom lesz rá, hogy jó legény keze alá kerülj.

Ugy is lön; egy hét múlva már köművesinas voltam; anyám egy kis szobát bérelt ki számunkra, s mosással kereste élelmünket. Inasságom folytán semmi különös nem adta elő magát reám nézve; a köműves, kinek keze alá voltam bízva, szigorúan bánt velem, de én mégis szerettem őt, mert szívesen mutogatott meg mindent, mi mesterségünkhöz tartozott. Lassankint eljött a felszabadulás ideje; az építőmesternek semmi kifogása sem volt ellenem, mert a rajziskolát is szorgalmasan látogattam, s a legények is mindnyájan dícsértek. Három évre tehát köműves-legény lettem, s mindjárt az első munkánál jó napdíjat kaptam.

De ezzel nagy fordulat állott be életembe; legénytársaim érezték, hogy pénzem van, többször esábitgattak mulató-helyekre. Kezdetben anyám intő szava segített kikerülni a rossz társaságot; de társaim más oldalról támadtak meg, csufolni kezdtek, hogy anyámtól félek, különben velök tartanék. Ez sértette büszkeségemet; de apám szomorú emléke gyűlöletessé tette előttem a koresmát. Mikor társaim így sem foghattak ki rajtam, azt kezdték híresztelni, hogy a napokban anyám megvert, mert hetibéremről nem tudtam neki pontosan számot adni; pedig — úgy mondának — csak két garas hiányzott béremből, melyen egy reggel pálinkát mertem venni. Ilyen s hasonló csufolódások kivettek jóindulatomból; eltökéltem magam, hogy velök tartok s úgy fogom viselni magamat, mint ők. — A legelső vasárnap velök tartottam, s addig haza sem mentem, míg pénzemben tartott. Hétfő este vetett haza, kalap nélkül tántorogva. Anyám nem tudta, hová lettem; aggódva járt utánam koresmáról koresmára. Épen egy időben értünk haza mindketten. Látásomra sirva fakadt; később szemrehányásokkal illetett. Én oly részeg voltam, hogy csak sejtettem, mit mond anyám. Durván visszafelvettem neki, s kimondottam kereken, hogy nekem ezentúl nem parancsol. A felesülődés azzal végződött, hogy én a bortól elnyomva elaludtam.

Más nap reggel, míg anyám a piacon járt bevásárolni, felöltöztem, s dologra mentem. Társaim már javában dolgoztak s úgy tettek, mintha észre sem vennék megérkeztemet. Dologhoz fogtam, de a kétnapi korhelység nagyon meglankasztott. Dorbézoló pajtásaim még nem voltak ott; az építő mester megérkezett nem sokára, s észrevette, kik hiányzanak.

— Ezeknek — ugymond — sok volt hetibérok, mert még sem adtak tul rajta; azon vannak, hogy jövőre könnyebben elihassák, azért kezdik szerdán a hetet.

Legénytársaim nevetésre fakadtak a mester tréfás szavaira; én elpirultam, mert a tréfa reám is célozott. — A nap elég szomorúan ment el rajtam; tagjaim nehezek voltak s lelkem is érezte a test lankadtságát. Mikor este hazafelé ballagtam, utközben találkoztam az öreg minoritával. Egy tekintete eléggé elárulta, hogy tudja, mi történt a napokban velem.

— Épen jó, hogy találkozunk, akarok mondani valamit, mondá hideg hangon, s alig mentünk vagy száz lépésnyit, egy emeletes házra mutatva mondá:

— Ezen házon dolgozott apád utoljára, s ez is ölte meg őt.

Én megrázkódtam e szavakra s borzadva néztem e szomorú emlékü házra; de csakhamar magamhoz jöven, ily kérdést intéztem a komolyszavu öreghez:

— Hát tisztelendő atyám tudja, hogyan halt meg apám?

— Tudom, fiam, lön a válasz hidegen. Nem ezen épület volt halálának oka, sem mestersége. Az állás erős volt; apád lefelé jött, szemei kápráztak, mert feje nehéz volt; félrelépett, lezúbant a téglabalomra, és szörnyet halt.

E szavakra elpirultam, szívem elfogult, mert a multnapi korhelységem jutott eszembe.

— Apád jeles faragó volt; de az iszákosság nyakát szegte. A bor elvette erejét, ügyességét, eszét. Mondták ezt neki néhány jóakarói; de ő így felelt: Hisz csak egyszer élünk; miért ne mulatnánk, mielőtt a földbe dognak. Ha feleségét, s téged emlegettek neki, röviden válaszolá: Én sem kaptam szüleimtől semmit; szerezzenek magoknak ők is, ha én nem leszek többé velök. — No, fiam, így gondolod ezt te is?

E kérdésre hirtelen nem tudtam felelni; szégyeltem helybenhagyni apám szavait: ha ellenmondok, akkor magamra piritok. De az öreg nem várt feleletemre s így folytatta tovább:

— Szegény apád, ha fiatal korában nem hajtott volna a rossz társak szavára, most is élne; édes anyád nem volna kénytelen másoknak szolgálni és gyaszos özvegyességben szomorodni; neked pedig volna tapasztalatlanságodban okos vezéred. De így még jó nevet sem hagyott reád, mert csak a jó embert sajnálják társai. Mikor összezuzva feküdt apád az állás alatt, tudod, mit mondtak az emberek körülötte? . . . Egy részeggel kevesebb! . . . Vigyétek a kórházba . . .

Erre szégyen és bosszúság lepelt meg s már szitokra akartam fakadni, midőn a minorita újra így folytató:

— Valahányszor eszedbe jutna ezentul tegnapi dözsölésedet folytatni, gondoldj e házra és apád gyaszos halálára, s nem hiszem, hogy a bor vérizüvé ne váljék szádban! . . .

Erre eltávozott tőlem a jó öreg, én pedig gondolatokba merülve lakásomra ballagtam. Eszembe jutott tegnapi felesülődésem anyámmal; újra megszállott a kísértet, ha megtámad, ellenmondani. Azonban szegény jó anyám megtámadás helyett kész vacsorával várt, és szívesen beszélgetni kezdett velem egyről másról. Ezen nem várt szelidsége egészen megszégyenített; s szintén jól esett volna egy pár feddő szót hallani tőle; de ő szívességet szívességre halmozott, egy szót sem említve a mult napok botlásairól. Vacsorám végeztével nehéz szívvel s furdaló lelkismerettel mentem feküdni. Egész éjjel azt álmodtam, mintha apámat látnám az álláson tántorogni s a mélységbe zuhanni; majd ismét én is az álláson voltam, részegen tántorogtam, s már esőfélben voltam, midőn hirtelen fölébredtem. Már világos volt; szemeim legelőször is mellettem álló anyámra estek, ki — ugymond — kiabálásonra sietett ágyamhoz.

Fölkeltem, álomom még egyre szemeim előtt lebegett, fejem nehéz volt, tagjaim jobban fájtak mint tegnap. Elmentem dologra; társaimtól már nem szégyeltem úgy magamat, mint az előbbi napon, de régi jó kedvem hiányzott a munkához. Csaknem egy hétbe került, míg egészségem teljesen helyrejött. A következő vasárnap, a helyett, hogy társaimat kerestem volna föl, elmentem templomba, melyről már csaknem elfeledkeztem. Innen kijövetkor hátulról valaki vállamra tevő kezét; hátra néztem, a jó öreg minorita állt mellettem.

— Jobb is itt találkozunk, mint azon ház előtt, melynek szomorú emlékét a multkor elmondtam, mondá barátságos hangon. Anyáddal beszéltem, meg volt veled e héten elégedve. Ha magadbatérséd őszinte, Isten gyámolítani fog jó föltételedben.

— Majd megpróbálkozom magammal, jó tisztelendő atyám, feleltem neki, s ha lehet, multkori szavai nem maradnak siker nélkül.

Erre ő örvendve reám nézett, s tekintefeink találkoztak egymással. Oly jól esett e szelidarcu öreg szerzetesnek biztató mosolygása, hogy egészen megkönnyebülve tértem haza édes anyámhoz.

Husz év telt el ezen esemény óta, és én tett fogadásomat egyszer sem szegtem meg azóta. Sokszor hoztak kísérletbe a vig

ezimborák; de Isten segítségével erős akaratom győzedelmeskedett a kísérteten. Ezóta teljesen hiszem, hogy miként reám, úgy másokra nézve is a jókor alkalmazott példa biztosabb javítószert, mint bármily elkéseredett feddés vagy szigorú tilalom.

Szabó Mihály.

Anyámnak. *)

Él-e még emlékezetben
Nálad édes jó anyám,
Mint tanítál szent imára
Ifju éltem hajnalán?
Estharangnak lágy szavára
Össze mint tevéd kezem?...
Emlékszel-e mindezekre?...
Oh én jól emlékezem!

Nem feleddet úgy-e még el
Azt a boldog szép időt,
A midőn futosva játsztam
Örkődő szemed előtt;
S a vízhangról azt hívém, hogy
Szómra óriás felel -
Nem feleddet úgy-e még azt? -
Oh én nem feleddem el!

Tudod úgy-e még, hogy egykor
Ha emésztő bánat ért,
Mint futottam félve, sirva
Kebeledre vigaszért;
Mint simítád szőke fürtöm
S esőkolád meg homlokom -
Tudod úgy-e, hogy-ne tudnád?...
Oh én olyan jól tudom!

S most, hogy tőled messze, távol
Kell a léttel küzdenem,
Nem tanítasz már imára...
- Megtanít a küzdelem -
De ha bánat bántja lelkem
Ha felhője megjelent:
Vissza-visszatérek hozzád
S ott sírom ki kebleden!

Missioi virágok.

Boldogasszonyban (Moson megyében) a szent-ferenczi atyák a múlt héten népmissiót tartottak. A siker fényes volt. A sokból egyetmást ide jegyzek. Félév előtt egy asszonytól ellopta valaki annak 300 frjtát, a velőket rázó és szíveket megindító missió-predikációktól áthatva, bünbánólag magába szállt a tolvaj, töredelmes penitenciát tett, minek eredménye lön, hogy a meglopott asszony rongyokba takarva 300 frjtát megtalálta egyik reggel, ablakában. Bizony nem is lett volna érdemes 300 frt miatt (de akármí miatt is) örökre a pokolba menni. — Kerítése bejárásánál egy másik két zsák buzát talált saját zsákjaiban. Tulajdonosa nem is tudta, hogy zsákjai, meg buzája elveszett. Hiába, a kárt meg kell téríteni: mert idegen jószággal a memnyorságba ugyan senkit be nem eresztenek. Aztán jobb ha visszajadja, mint ha lelkén szárad. És ha meghal, úgy sem viheti magával. — Egy harmadik egy ezüst keresztet, szintén az ablakon lelt, melyet nagyon sajnált: mert nagyatyjától maradt rája, a kereszt már harmincz év előtt veszett el. Jobb későn megtérni, mint soha.

Az utcán némely ember már nem szeret imádkozni a harangszó hallásakor. Ezen missio alatt mindennap este 6 órakor meghuzták az öregharangot, hogy mindnyájan a megtérő bűnösökért imádkozzanak. Eredménye az lett, hogy kivétel nélkül mindnyájan kalapot emeltek, keresztet vetettek és imádkoztak.

Ezen missio tartása alatt déli 12 óra előtt mindennap a bűnbánókkal zsufolt roppant templomban e szavakat hangoztatá a missio vezetője:

„Most imádkozunk annak a lelkeüdvösségeért, kit közölünk először fog a halál utolérni!”

E szavak után halálesendesség állt be. Mindenik összeborzadt, mert azt gondolhatta, hátha én leszek az első! Az imádság áhitattal visszatartott hangon kezdődött, szívből fakadt sohajokkal folytatott és hangos zokogással végződött. Ha imádkozunk, felejtjük el a világot, és emelkedünk fel lelkünkkel az Istenhez.

Összeböngészte

Hosszúfalvi Vilmos.

A gazda teendői april hóban.

Ezen hónapban veszi kezdetét a burgonya-, répamag- és kukoricaültetése. Nagyon azonban ezzel nem kell sietni, mert tenyészésük úgy sem indul meg előbb, mint mikor a föld már megmelegedett; főkép a répavetéssel nincs miért sietni, mert a tapasztalás bizonyítja, hogy a későbbi vetés jobb is, szebb is szokott lenni.

A répafajok közül legjobbak azok, melyek a földből ki nem nőnek; ezekben, noha szemre kevesebbet mutatnak, több szokott lenni a tápláló erő.

A kalászosok vetésével, ha hátra volna még a gazda, sietni kell vele.

Az őszi és tavaszi vetésekbe folyvást lehet lóhermagot vetni.

Folytatni kell a buza, lóher és lucerna-földek boronálását; erre a munkára lessük ki az időt, mikor esőre készül, ha

*) Olvasá R-s Gy. a pesti nív. papok magyar egyház-irodalmi iskolájában.

pedig hamarjában esőt nem lehet remélni, a megboronált földet könnyű fahengerrel meg kell hengerelni, hogy a földet a nap heve ki ne szárítsa.

Siessen a gazda a vetések gyomlálásával, mert ha szárba meunek, sok kárt tesznek bennök a gyomlálók.

Minden földet, melybe takarmánynövényt vetünk, a vetés után meg kell hengerezni, hogy a föld sima legyen a kasza alá.

A repeze-töltőtegest be kell végezni.

Takarmánynak való kukoriczát kétheti időközökben kell vetni a hónap második felében. Ennek egy gazdaságból sem kellene hiányozni, mert az ökrök jó erőben maradnak az ugarlaskor, a tehének meg jól tejelnek tőle.

Az őszi vetések azon részét, mely nagyon buja, vigyázva sarlóztatni kell.

A zabvetést, ha egy ujjnyira megnőtt, meg kell hengerezni, hogy a föld tavaszi nedvessége megmaradjon; ezt különösen a zabnál azért szükséges tenni, mert gyökerei nagyon fölületesen ágaznak szét, s azért a tartós szárazságot leginkább megérzi.

A takarmányrozsot kaszálni lehet.

Ápril vége felé az ugarlást is meg lehet kezdeni.

A kaszálókra, rétekre nem kell marhát bocsátani, kivéve azokat, melyeket feltörésig legelőnek szántunk.

Elvénült réteken jó szolgálatot tesz a rétekek csoroszló ekekkel való felhasogatása oly mélyen, hogy a fű gyökereit az eke-kések átszeldeljék. Ez által a gyökerek új gyökök képezésére ingereltetvén, a rét megújulását idézik elő.

A szőlőben az első kapálást meg kell kezdeni.

Az árnyéket okozó fákat pusztítsuk.

A nyitással, homlitással, lugosvesszők felkötözésével, sima és gyökeres vesszők lerakásával siessünk.

A gyümölcsösben ha nagyon sok virágbimbó mutatkozik, azok egy részét csipdessük le, nehogy a fák kimerüljenek.

A tullelő fákat akkor kell átültetni, mikor bimbózni kezdenek.

Tartós esőzés alatt a virágzó gyümölcsfákat rázzuk meg, nehogy a tulságos nedvesség miatt virágaik elrothadjanak s lehulljanak.

Esős időben a gyökérbe való oltásokat mérsékelt melegű szobában végezhetjük.

A nemesítő és magiskolák megkapálandók és a gyomtól tisztán tartandók.

Fagy által szenvedett ágakat erősen vissza kell nyesni, szintugy a terméketlen bujanövésű sudar hajtásokat is.

A múlt évben vetett esemetéket három szemre vissza kell metszeni, s szívgyökereiket átültetéskor visszaesipdelni, s be kell iszapolni.

Konyhakertben mindenféle borsót, babot, most kell vetni, szintugy az olasz kelt, káposztát és kalarábét. — Szent György táján a szabad földbe vessünk uborkát, dinnyét, tököt.

A konyhaszükségletre ültessünk burgonyát és kukoriczát. Ha a burgonya-fészkekben esieseri borsót vetünk, két termésünk lesz egy földről. A esieseri borsónak az a jó tulajdonsága van, hogy zsizsik soha sem esik bele.

A ki mákot termel, a mákföldbe ültessen burgundi vagy czukorrépat is; a répának elég ideje van megnöni akkor is, mikor a mákot már betakarítottuk, és két kapálást ingyen nyer.

A magnak való répat és káposztát ki lehet ültetni, éjjelre azonban tanácsos betakarni.

E hónapban különös gondot kell fordítani a felhalmozott gabnakészletekre; meg kell azokat gyakran forgattatni, rostaltatni, a magtárt pedig szellőztetni és tisztogattatni, hogy a zsizsik tanyát ne üthessen benne.

A május hóban kezdendő nyíréshez a szükséges eszközök és zsákok beszerzéséről is jó eleve gondoskodjunk, nehogy akkor kelljen kapkodni, mikor már nyakunkon a nyírés.

A juhok legeltetése kezdetét veszi. E hónapban már a szabadban is megélhetnek, ha jó száraz gyeplegelővel rendelkezhetünk; szükséges azonban nekik reggel a legelőre bocsajtás előtt száraz takarmányt adni, ha mindjárt csak szalmát is; ez által sok betegségtől megóvjuk őket.

Rosz időben a bárányokat az istállóban kell tartani.

A kikelt baromfiakat összetört főtt kukoriczával és más szemes eledellel tartsuk.

A gyenge méheket etetni kell.

Zs. N.

Mi ujság?

(A jubileum Pestén.) Szentséges atyánk, IX. Pius római pápa — mint olvasóink lapunkból is tudják — 1864-dik évi dec. 8-án az egész kath. világra kiterjedő főpásztori körlevelet volt kegyes közrebocsátani, melyben örvendetes hírül adatik a világ minden püspökeinek, miszerint Krisztus urunk végzetlen, valamint a bold. Szűz és a többi szentek érdemeiből, mint kifogyhatlan kincsforrásból merítve, minden keresztény katolikusnak, kiknek erre szükségük vagyon, teljes bucsut, melyet mi jubileumi bucsunak szoktunk nevezni, enged. A püspökök bölcs belátására vagyon bízva, hogy mikor tartassék meg egy év leforgása alatt. Ó eminentiája az ország bibornok-hercege-primása, mint esztergami érsek, ugy intézkedett, hogy egyházmegyéjében a jubileumi négy hét böjtnásodik vasárnapján kezdődjék. Pesten holnap (fájdalmas pénteken) fog végződni.

Pesten sokan iparkodtak a teljes bucsut megnyerni. Reggeltől estig folyvást látogatják az illető nyitva álló templomokat. A ft. esperes és prépost ur őnsza intézkedése folytán, böjt negyedik vasárnapján az összes plebániákból processiók vezettetnek a belvárosi plebánia-templomba. Örömmel jelentjük, hogy a tágas templom nem vala képes az ajtatoskodókat befogadni. Hozzá kell tennünk azt, hogy az iskolai ifjuságnak más-más napok valának kijelelve. A képezdei, gymnasiumi, reálskolai és

elemi iskolák növendékei tanáraikkal együtt elvégezték a szent gyónást, járultak az Ur asztalához és látogatták kétszer a jubileumi templomokat. A papság maga is a nép legnagyobb épülésére elvégezte ezen héten a szent gyónást.

Böjt negyedik vasárnapján az ünnepély imígyen tartott meg. 1/2 9-kor együtt voltak a processiók, kezdődött a magyar alkalmi lelkes szónoklat, utána ünnepélyes sz. mise népénekekkel, közben (evangelium után) az ész és szívhez szóló szent beszéd. A sz. mise után litánia Jézus szentséges nevével, az előirt 7 imádsággal, közben a miatyánkokkal, utána áldás adatott az oltári szentséggel; most megindult az óriási processio a sz. ferencziek templomába, ott a litániától kezdve végig ugyanugy végeztetett, mint a jelzett plebániatemplomban. A valódi buzgóság mellett leginkább az tanuskodik, hogy senki sem távozott, és a hivek a mint buzgó plebánosaik vezetése alatt a keresztet követve jöttek, ugy távoztak is ismét azokkal, pedig az Ur a nagy lát még a templomban imádkozták el.

Holnap pénteken a ferencziek templomába fognak a processiók vezettetni. Az egész ajtatosság egészen ugy fog tartatni, mint böjt 4-dik vasárnapján avval a különbséggel, hogy holnap a sz. ferencziek templomában fog kezdődni és a belv. plebánia templomban végződni.

(Ranolder János) veszprémi püspök ő exca a pest-lipótvárosi templomépítési költségre 1000 forintot méltóztatott aláírni.

(Ő Szentsége számára) az „Idők Tanuja” ez idei első évfolyamban 2137 forintot s 56 krt papírpénzben, 235 db aranyat s 200 frankot aranyban gyűjtött.

(Halálozás.) Szomorú lelket rázó hangon szólalt meg márt 13. az apezi egyház harangja, busan szólítván egybe a hívőket 25 évi buzgó lelkipásztornak, szeretett atyjok nt. mikófalvi Bekény Mórész apezi plebános s a felső-patai egyházközség területének megadására, kit a kéréssel halál 24 napig tartó hagymáz betegség után, a gondos orvosi s gyöngéd testvéri ápolás dacára, a haldoklók szentségeinek buzgó felvétele után, f. hó 11-dikén délutáni 5 órakor, élete 52-dik évében szeretett hívei köréből kiragadt. — E jeles, mindenki közszeretett méltán kiérdemelt pap magyar nemes családból született Morvaország Velka nevű községében 1812-dik év május 6-dikán, hol atyja mint Vilmos-huszár ezredbeli őrnagy volt, ki később nyugalmaztatván magát, hazajába, Miskolcra tért vissza. Itt végezte a boldogult alsóbb osztályait. 1827-ben vétetett fel az egri papnöveldebe, a hol szelid s alázatos lelkülete, valamint jeles tanulása által, társai ugy, mint elüljáró szeretőt érdemlé ki. Elvégezvén tanulmányait, ifjú kora miatt az egri érseki irodában 2 évig mint tollnok alkalmaztatott, míg végre 1835. sept. 25-dikén a b. e. Pyrker J. L. patriarcha, egri érsek által áldozárnak fölszenteltetett. Két évet J. Dóán s kettőt J. Arokszálláson töltött mint segédlelkész. 1839-ben herzeg Grassalkovics felterjesztése mellett apezi plebánosnak kinevezetett, mely állomásába csakhamar, a nyert érseki oklevél erejénél fogva ünnepélyesen be is iktattatott. Itt teljesíté ő szent hivatala teendőit erénytelen buzgalommal s pontos szorgalommal egész élete végperceig, mikor kerületi paptársai benne igaz barátokat; Ferdinánd, Rudolf és Mária testvérőket; árva népe pedig őszintén szeretett atyjokat veszíték el.

(Megjelent és beküldetett.) 1) „IX. Pius szentséges atyánk 1864-ki dec. 8. kelt körlevelének eredeti szövege magyar fordítással, az érseki érsekség engedelmével.” Ara 60 kr. — 2) „Levelek egy kétkedőhöz, írta Balmes Jakab áldozár. Dr. Lorinzer Ferencz spanyol eredetiből fordított német szövege után magyarított Szentkirályai N. Jenő, esanádgyházmegyei növendék, a szerző rövid életrajzával és arcképpel. A tiszta jövedelem a sz. Isván- és sz. László-társulatoké.” Valamint Andrássy, ugy Szentkirályi fordításának is a legszelesebb körben való elterjedést kívánjuk. Ara husvétig 1 for., azontul a rendes bolti ár 1 frt 35 kr áll be.

(Megjelent.) „Szózat Eger város összes lakosaihoz.” Ezen derék könyvecske ezélja megfelelni mind azon nemtelen ráfogásokra, melyekkel a vallástalan emberek a kath. papság ellen folyvást előhozakodnak Valóban megérdemli ez a 15 kros könyvecske, hogy ne csak Egerben, hanem az egész országban elterjedjen.

(Irodalmi tudósítás.) T. ez. kántor és orgonász urak! Midőn fővezimzett könyvem a nép számára hangjegyek nélkül előbb kiadtam, mintsem a hangjegyes részt önök használatára, ezt azért tettem, hogy egy részről a nép égető szükségén segíthessek, a kinek ily általános gyűjteménye még soha sem volt, más részről pedig, hogy mire önök kezébe eljut a hangjegyes rész, a nép már ismerős legyen a könyvvel, s fel tudja benne keresni az önök által elkezdett éneket. Ez utóbbi célokat, ugy hiszem nagyobb részben el is értem, mert négy hónap alatt, mióta könyvem megjelent, már ezer öt száz példány forog a nép kezén, s alig van egyházmegye szép magyar hazánkban, hová legalább 50 példány el ne jutott volna; és az újabb megrendelések napról napra szaporodnak. — Most tehát, midőn könyvem előszavában megjelent, és a hangjegyes részben még szabatosabban körvonaloandó célokat már már elérni vélem, ime, önök részére t. ez. kántor és orgonász urak! előfizetést, illetőleg csak előjegyzést nyitok fővezimzett köny-

vem hangjegyes részének megszerzésére. Egyelőre pénzt nem küldjenek hozzám, csak bees neveiket és lakhelyöket az utolsó posta megjelölésével együtt, hogy majd, ha a könyv elkészül, a 45—50 ívből álló könyvet, postai utánvét útján mi hamarabb megküldhessem. Előfizetési, vagyis előjegyzési ár 3 frt 20 kr. értékben. Előjegyezhetni egyedül nálam lehet Oladban, mely helységnek utolsó postája Szombathely, Vas megyében; de az előjegyzetést bérmentes levelekben kérem. Molnár József, oladi plebános.

(Örömmel figyelmeztetjük a t. közönséget), hogy Talabér János, ki a kath. irodalom terén diszes nevet vívott ki magának, legközelebb Kateketikát ad sajtó alá, melyen szerző több éven át nagy szorgalommal dolgozott.

(Ft. Roder Alajos) esztergami tisz. kanonok ur a nagyhéten — virágvasárnap, hétfőn és kedden april 9., 10. és 11-kén — d. n. 3 órakor ismét tart az egyetemi templomban a műveltebb osztálynak k. k. hitéletének emelésére conferentiabeszédeket.

(Ühőről írják az I. T.-nak). A lefolyt 1863-ik év, és 1964-ik év tavaszi sanyaru időszakának szomorú következtelése, kis községünkben felette szembetűnő, a mennyiben leginkább azon szegény családoknál uralg a hagymáz, ki a fenemlittem mostoha években legtöbbször legközelebb kizűködtek. — E folyó 1865-ik évben már 22 házaspart ragadt el egymás karjai közül, — több árvák vesztek el mindkét szülőiket, sőt egy háznál 8 árva maradt apa és anya nélkül, és ime, ki vigasztalja őrangyaloként ezen ügyefogyott, szülők nélküli árvákat, valamint a hagymáz betegségben még folyvást sinlődő, és nyomoru helyzetben lévő családokat? — Főtisztelendő Hegedűs Ignác esperes és helybeli plebános ur, — ki nem elégszik meg, hogy éjjel nappal fáradhatlanul a hagymázban szenvedő számtalan beteget a haldoklók szentségeinek részesítésével az Urnak elkészíti, és az elhunytakat minden díj nélkül az e helységben szokásos egyházi díszben eltemeti, hanem a zsoldos eme szavait, „Osztoget a szegényeknek, stb.” szem előtt tartva, a körülményekhez képest pénzzel, étel, és eleség-adománnyal enyhíti a szerencsétlenek sorsát. — Adja az Isten, hogy e nemeskeblű áldozár még sokáig lehessen vigasztaló őrangyala az elhagyott árvák, és ügyefogyott szegényeknek!

A Szent-István-Társulat 1864-iki május 1-je óta belépett új tagok névsora.

A kalocsai egyházmegyében: Herdein Dániel, Kobzinek János, Hrobács József, Horváth Ferencz, Stueklik szül. Altvárt Maria, Bajsai Vojúts Barabás, Hideg Ignác, Keszler Máttyás, Kleiner Lajos, Hering Lipót, Sztatich Ferencz, Pichler Nándor, Molnár Lajos, Kovács György, Autunovits Máttyás, Szárits László, Koncsak László, Farkas János, Hippich István, Kirt Ferencz, Rekvényi Lajos.

A veszprémi egyházmegyében: Neschner Antal, gr. Castiglione Josephine, Néger Ágoston, Asztaller Károly, Hol József, Ádám János (senior), Ádám János (junior), Bures Antal, Fekete Nándor, Gyulai Béla, Kardos Lázár, Kozári György, Pap Gyula, Paulics János, Polcz Antal, Ranko András, Schadau Rezső, Szarka Antal, Szentes Pál, Virágh János.

A esanádi egyházmegyében: Honti László, Skrivának József, Moldvai István, Lubinszky Ignác, Böhm Károly, Killer Károly, Tarsóczy György. (Folytatása következik.)

Adakozások. Lipthai-Fekete urhölgy: A szent-sir óreinek 4 frtot, az afrikai missiókra 2 frtot, az amerikai missiókra 2 frtot, a chinai missiókra 2 frtot. — Egy szombathelyi pap: a szent-sir órei számára: frt 60 kr. — N. N. Pesten a chinai gyermekek számára 50 kr.

Szerkesztői mondanivalók. Sz. I. Iszkáz. — B. S. Dédes. — K. Keckemét. — O. A. Egerszalók. — Zs. Eger. — S. Á. Tarczai. — L. M. Mező-Peterd. — B. V. Pest. Legnagyobb köszönettel vettük.

Kiadja a **Szent-István-Társulat** (börz-utca 3. sz.). — Felelős ideigl. szerkesztő: **Füssy Tamás.**

Nyomatott Pesten, 1865. Emich Gusztáv magyar akadémiai nyomdászánál (Barátok tere (7. sz.)